

„FIGYELŐ”

UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Kis Ujság

Lap:

Megjelent: 1949. DEC. 28.

1790: »Pest porát le kell győzni!«
1949: Legyőztük!

A Városliget beépül a nagybudapesti zöld-övezetbe

„Pest porát le kell győzni” — hangzott el a csatakiáltás, ez a ma is érvényes jelszó 1790 tavaszán Boráros polgármester szájából. Azóta 160 esztendő telt el, városrendezők, reformerek, politikusok, államférfiak viaskodtak ezzel a kérdéssel. Csak a Népköztársaság első ötéves terve tudott hozzányúlni a kérdés megoldásához a zöldövezet tervezetének elkészítésével és megvalósításával.

A városrendezők az utolsó századokban egymás nyomába léptek terveikkel és elképzeléseikkel, hogy nemcsak a város belsejében állítsanak fel parkokat, köztereket, virágágyakat, de számos elképzelés született meg arról is, hogy Budapestet parkövezettel vegyék körül.

A Kis Ujság már beszámolt a főváros budai oldaláról, ahol a budai hegyvidék természeti szépsége, egészséges levegője lejön egészen a házak közé. A pesti oldal porának legyőzésével már Széchenyi is foglalkozott, messze megelőzve a Lánchíd felépítésének mozgalmát. Az ő szavaira azonban nem sokat hallgattak, hiszen a mostani parlament környékéről a felsődunaparti kiserdőt a múlt század közepén gyorsan kiirtották. Ennek elpusztítása után elveszett a pesti oldal minden üde foltja — a Városliget kivételével.

A Városliget az a terület, amely a poros pesti síkságokban legelsőként védte a fővárost a Duna-Tisza-közi homokfellegek ellen. A felszabadulás óta, különösen a VIT alkalmára, gyönyörűen modernizálta ezt a szép népparkot a FÖTI. Vegyük szemügyre, milyen viharokon, városrendezési vitákon ment át ez a terület, míg a modern parkművészet színvonalán álló,

nyilvános néppark

lett belőle.

Boráros polgármester idézett harckiallása után, 1799-ben huszonnégy évre bérbeadta a város ezt a területét Batthyány József hercegprimásnak, akinek a keze alatt „deliciózus helyre” vált. „Ékes és hasznos állapotban” adta vissza a város birtokába. Kétezer munkást és kertészt foglalkoztatott itt, s tóval és szigettel került a város kezébe, mivel a hercegprimás nem a por elleni „zöld-övezet” kifejlesztésén törte a fejét, hanem csupán a műtő és műsziget-hez szükséges technikai találmányokban s azok megvalósításán gyönyörködött. A Szépitő Bizottság fáradozásai révén, a negyvenes években már divatos üdülő- és nyaralóhelye lett a Városliget a főváros lakosai-

nak. A ligetkultusz a Bach-korszak elnyomása alatti ellanyhult, csak 1873-ban fejlesztették tovább. 1882-ben a Sugárút (Andrássy-út) folytatásaképpen a Városligeten keresztül építettek a Stefánia-utat, amelyet nagy költők és fűzfapoéták egyaránt megénekeltek.

A felszabadulás után
végre néppark lett a Városliget.

A helyreállításnál az volt a legfőbb szempont, hogy ezt a gyönyörű helyet a nagy lömegeknek tegyék hozzáférhetővé. Játsszóterek, üdülési alkalmatosságok létesültek. A Városliget a főváros legnagyobb kultúrparkja lett. Mes térs, szabadtéri színpad, olvasóliget, majd a félszázados fák árnyékában a sport összes ágait szolgáló játékterek létesültek. Bár a Városliget Budapest ostroma alatt hatalmas sebeket kapott, fái megcsontultak, de a népi demokrácia élet-színvonalának emelkedő szintjével egyidőben új ruhába öltözött a Városliget is. A hároméves terv idejében az első ostrom utáni vásárok területét rögtön rendezték, s az ipar fejlődésének arányában a Nemzetközi Vásár is új területet kapott.

A Városliget rendezésének mozaikjaira a koronát a Világifjúsági Találkozó tette rá. Másfélmillió forint költséggel rendezték a Széchenyi-fürdő mögötti területet, mint a leendő nagy Kultúrpark egyik részét. Ezt a rendezést a FÖTI világviszonylatban is elsőrendűen végezte el. A százéves fák árnyékában létesültek a tömegsport pályái és az Iparcsarnok romjai helyén ma már 8000 négyzetméter területen pázsitos, füves térség áll a sportolás számára.

A Városliget most már szervesen összefügg a tőle északra kialakítandó

nagybudapesti zöldövezettel.

A Városliget az új Népligettel karöltve, elégtí ki majd a hozzáfűzött igényeket és a peremvárosok közönységének az a része sem szorul ki innen, amelynek a Duna balpartján eddig nem lehetett megfelelő szórakozási helyet kialakítani.

Erdős Jenő

Budapestre vonatkozó hírszolgálatok			
Szerző:	Erdős Jenő		
Cím:	1790: Pest porát le kell győzni		
Forrás:	Kis Ujság		
(Hely)	1949 dec. 28		
(Idő)	(Köt. v. füz.)		
(Oldal)	Helyszám		
Tárgy	Városliget		
Oszályozás	7/2.21		
Helyszám	"1949"		

Könyvnyomtatás, XX. évf. 23. sz. Budapest, 1949. dec. 28. 1941 — 9086